

APOSTOLIT JA EVANKELISTAT

UUDEN TESTAMENTIN HENKILÖIHIN
LIITTYVIÄ VARHAISKRISTILLISIÄ JA
APOKRYFISIÄ TEKSTEJÄ

Pyhän Maan Kristityt ry.

APOSTOLIT JA EVANKELISTAT

UUDEN TESTAMENTIN HENKILÖIHIN
LIITTYVIÄ VARHAISKRISTILLISIÄ
JA APOKRYFISIÄ TEKSTEJÄ

Tekstit kääntänyt: Israel T Levänen

Kirjan toimittanut: Timo Suutari

Taitto ja kannen suunnittelu: Fady Dow | www.dowdesign.fi

2020 (C) Pyhän Maan Kristityt ry | www.holyland.fi

Kustantaja: Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 9 789528 021117

APOSTOLIT JA EVANKELISTAT

**UUDEN TESTAMENTIN HENKILÖIHIN
LIITTYVIÄ VARHAISKRISTILLISIÄ JA
APOKRYFISIÄ TEKSTEJÄ**

SISÄLLYS:

Marian Syntymäevankeliumi	7
Jaakobin Protoevankeliumi	17
Johannes Kastajan kuolema	33
Joosef Arimatialainen	43
Nikodemuksen Evankeliumi /Pilatuksen teot	51
Gamalielin Evankeliumi	77
Apostoli Markuksen elämä	83
Andreaan ja Mattiaan teot	95
Andreaan teot	105
Taddeuksen teot	115
Bartolomeuksen kuolema	121
Filippuksen teot	125
Simon Keefas opettaa Rooman kaupungissa	131
Paavalin ja Theklan teot	139
Paavalin Kuolema	163
Tiituksen Teot	179
Luukkaan kuolema	187
Timoteuksen kuolema	195
Tuomaan ilmestys	199
Matteuksen ilmestys	207
Paavalin ilmestys	211
Johanneksen ilmestys	217

Johdanto

Apokryfinen, juutalainen ja varhaiskristillinen kirjallisuus kiinnostaa yhä uudelleen Raamatun lukijoita. Uuden Testamentin henkilöihin liittyviä apokryfisiä kirjoituksia on julkaistu suomen kielellä harvinaisen niukasti. Johannes Seppälän suomentamat Apokryfiset Evankeliumit julkaisi Ortokirja vuonna 1978 ja siitä ovat jo painokset loppuunmyytyt. Tämä kirja tulee täyttämään tuota aukkoa laajalla kokoelmalla varhaiskristillisiä tekstejä, evankeliumeja, apostolien elämäkertoja ja ilmestyskirjallisuutta.

Apokryfinen evankeliumikirjallisuus käsittää laajan kokoelman eri tarkoituksiin kirjoitettuja tekstejä. Tähänkin kokoelmaan valituista lukija voinee päätellä, mitä tarkoituseriä kirjoittajilla on kenties ollut. Samalla ne paljastavat mielenkiintoisia taustatiedon väläyksiä, mitä ei ole Raamatun kirjoihin päätynyt. Erityisesti lukijaa kiinnostanee esim. Paavalin, Timoteuksen ja Tiituksen elämänvaiheet.

Jeesuksen nimittämien apostolien elämäkerrat ovat eri kansojen perimätietoon nojaavia, usein kuvitteellisia elämäkertoja. Ne kertovat evankeliumin voimasta aikansa epäjumaliin nähden ja apostolien esimerkillisestä elämästä. Niin lännen, idän kuin etelän kristilliset perinteet sijoittavat apostolien toimintaa mieluusti juuri omalle alueelleen. Apostoli Tuomaksen teot Intiassa on niin laaja kirjoitelma, että sen jätämme mahdolliseen seuraavaan osioon.

Marttyyrikertomuksia kirjassa on kuusi kappaletta, niistä, saa kuvan varhaiskristillisen aikakauden v ahvasta marttyyrikirjallisuuden perinteestä. Marttyyrius oli luonnollisesti i kunnia-asia, pääsihän kuollut nopeammin Herramme tykö.

Kirjan lopussa on neljä laajaan ilmestyskirjallisuuden osioon kuuluvaa tekstiä. Näistä saa kuvan laajasta ilmestyskirjallisuuden alasta. Varhaiskristillinen ilmestyskirjallisuus keskittyy usein koetusten ajan ja antikristuksen

eksytysten kuvaamiseen.

Ellei suomennetussa tekstissä ole mainittu lähdetekstiä, se todennäköisimmin löytyy seuraavasta hyvin laajasta apokryfitekstien kokoelmasta. Sieltä saa myös kuvan miten valtavan laaja varhaiskristillisten tekstien tunnettu kokoelma on:

The Ante-Nicene Fathers: The Writings of the Fathers down to A.D. 325 (1885) Alexander Roberts and James Donaldson. Volume VIII/Apocrypha of the New Testament, Kyseinen teossarja löytyy https://en.wikisource.org/wiki/Ante-Nicene_Fathers

Lähdetekstejä yhtä lailla luettavissa www.nasscal.com North American Society for the Study of Christian Apocryphal Literature. Jälleen kerran suuri kiitos Israel T. Leväselle suuresta palvelustyöstä hänen kääntäessään näitä tekstejä www.apokryfikirjat.com sivustolle. Painetussa muodossa niitä on vielä helpompi lukea.

Apokryfisten elämänkertojen tarkoitus on vahvistaa lukijan uskoa. Jumala tekee yhä samoja tekoja, mitä hän teki Vapahtajan eläessä maan päällä. “Laulakaa Herralle uusi laulu! Hän on tehnyt ihmeellisiä tekoja. Hänen oikea kätensä, hänen pyhä voimansa on tuonut voiton.” (Ps. 98: 1)

11. 5. 2020 Ätienpäivänä

Timo Suutari, Kuhmo

MARIAN SYNTYMÄEVANKELIUMI

Luku 1.

Siunattu ja kunnioitettu neitsyt Maria, nousi kuninkaallisista, Daavidin perheestä, syntyi Nasaretin kaupungissa, tuotiin Jerusalemiin Herran temppeliin. Hänen isänsä oli nimeltään Joakim, ja hänen äitinsä Anna. Hänen isänsä suku oli Galileasta ja Nasaretin kaupungista, mutta hänen äitinsä suku oli Beetlehemistä. Heidän elämänsä oli vilpitöntä ja oikeaa Herran edessä, ja nuhteetonta ja uskonnollista ihmisten edessä. He jakoivat kaiken olemuksensa kolmeen osaan. Yhden osan he kuluttivat temppelissä ja temppelin palveluksessa, toisen he omistivat muukalaisille ja köyhille, kolmannen he jättivät itselleen ja perheensä tarpeille. Kuitenkin, Jumalaa rakastaen ja ihmisille ystävällisinä, noin 20 vuotta he elivät omassa talossaan, yksinkertaisesti eläen, ilman ainuttakaan lasta. Siksi he rukoilivat, että Herra antaisi heille jälkeläisen ja he opastaisivat hänet Herran palvelukseen; tämän tähden heillä oli myös tapana vierailla Herran temppelissä kaikissa juhlissa vuoden aikana.

Luku 2.

Ja tapahtui, että temppelin vihkimisen vuosijuhla lähestyi; siksi myös Joakim meni Jerusalemiin muutamien oman heimonsa miesten kanssa. Siihen aikaan Issakar oli ylimmäinen pappi. Ja kun hän näki Joakimin uhriensa kanssa seuralaistensa joukossa, hän halveksi häntä ja hylkäsi hänen lahjansa, kysyen miksi hän, jolla ei ollut jälkeläistä, uskaltaa seisoa niiden joukossa, joilla oli; sanoen ettei Jumala hyväksy hänen lahjojaan missään tapauksessa, koska Hän on katsonut, että olet arvoton saamaan jälkeläisiä; kirjoitettu on, Kirottu on jokainen, joka ei ole synnyttänyt miestä tai naista Israelissa. Siksi hän sanoi, että hänen pitäisi ensin vapautua tästä kirouksesta saamalla lapsia; ja vasta sitten hänen pitäisi tulla Herran eteen uhriensa kanssa. Ja Joakim, peitettyä häpeällä tästä saarnasta, heittäytyi kasvoilleen ja vetäytyi paimenten luokse, jotka olivat laiturillaan laumojensa kanssa; eikä palannut kotiin, mahdollisesti hän kuulisi saman saarnan hänen heimolaisiltaan, jotka olivat siellä silloin, ja kuulivat tämän

papilta.

Luku 3.

Nyt, kun hän oli ollut siellä jonkun aikaa, eräänä päivänä hänen ollessaan yksin, Herran enkeli seiso i hänen vierellään suuressa valossa. Ja kun hän järkyttyi hänen ilmestymisestään, enkeli joka oli ilmestynyt hänelle rauhoitti hänen pelkonsa sanoen, Älä pelkää, Joakim, äläkä järkyty ilmestymisestääni, sillä minä olen Herran enkeli, Hän lähetti minut kertomaan sinulle että rukouksesi on kuultu, ja että sinun arvostettavat tekosi ovat nousseet Hänen eteensä. Hän on nähnyt häpeäsi, ja kuullut hedelmättömyyden saarnan, joka on epäoikeudenmukaisesti sinua vastaan tuotu. Sillä Jumala on synnin kostaja, ei luonnon: ja siksi, kun Hän sulkee kohdun joltain, Hän tekee sen että Hän voi ihmeellisesti avata sen uudestaan; niin että se, joka syntyy ei ole himosta, vaan Jumalan lahja. Sillä eikö ollut niin, että kansanne ensimmäisen äidin – Saaran – tapauksessa hän tuli raskaaksi 80-vuotiaana? Ja kuitenkin, äärimmäisen vanhalla iällä hän synnytti Iisakin, jolle uusittiin kaikkien kansojen siunaus. Myös Raakel, Herran suosikki, ja siten pyhän Jaakobin rakastettu, oli kauan hedelmätön, ja hän synnytti Joosefin, joka ei ollut ainoastaan Egyptin herra, vaan johdatti monia kansoja jotka olivat kuolemaisillaan nälkään. Kuka tuomareista oli vahvempi kuin Simson tai pyhempi kuin Samuel? Ja molempien heidän äitinsä olivat hedelmättömiä.

Jos siis sanojeni tarkoitus ei merkitse sinulle mitään, usko että myöhäisen iän synnytykset liittyvät usein johonkin ihmeelliseen. Vaimosi Anna synnyttää sinulle tyttären, ja sinun tulee kutsua häntä nimellä Maria: hän tulee olemaan, kuten olet rukoillut, pyhitetty Herralle lapsuudestaan, ja hän tulee täytetyksi Pyhällä Hengellä äitinsä kohdusta saakka. Hän ei saa syödä eikä juoda mitään mikä ei ole puhdasta, eikä hän saa kuluttaa elämäänsä ihmisten keskuudessa vaan Herran temppelissä, ettei kukaan voisi sanoa hänestä mitään pahaa. Sitten kun hän on kasvanut, aivan ku-

ten hän ihmeellisesti syntyi hedelmättömästä naisesta, vertaamattomalla tavalla hän, neitsyt, synnyttää Korkeimman Pojan, jota tullaan kutsumaan nimellä Jeesus, ja joka, kuten hänen nimensä merkitsee, tulee olemaan kaikkien kansojen Pelastaja. Ja tämä on merkinä sinulle näistä asioista: Kun tulet kultaiselle portille Jerusalemissa, tapaatsiellä vaimosi Annan, ahdistuneena paluusi viivästymisestä, ja hän iloitsee näkemisestäsi. Näin puhuttuaan enkeli erosi hänestä.

Luku 4.

Sitten hän ilmestyi hänen vaimolleen Annalle sanoen: Älä pelkää, Anna, äläkä luule että näet aaveen. Sillä olen se enkeli, joka on kuljettanut rukouksesi ja almusi Jumalan eteen; ja nyt minut on lähetetty luoksesi saatamaan tiedoksesi, että tulet synnyttämään tyttären, jota kutsutaan nimellä Maria, ja joka tulee olemaan siunattu yli kaikkien naisten. Hän, täynnä Herran suosiota syntymästään, tulee pysymään isänsä talossa kolme vuotta ennen kuin hänet vieroitetaan. Sitten hänet johdatetaan Herran palvelukseen, eikä hän lähde temppelistä ennen kuin hän on saavuttanut kypsän iän. Siellä, palvellen Jumalaa päivät ja yöt paastoissa ja rukouksissa, hän säästyy kaikelta mikä ei ole puhdasta, hän ei tule tietämään miehestä, vaan yksin, ilman esimerkkiä, tahrattomana ja turmeltumattomana, ilman yhdyntää miehen kanssa, hän, neitsyt, tulee synnyttämään pojan; hän, Hänen neitsyensä tulee synnyttämään Herran –kunniassa, nimessä ja työssä, maailman Pelastajan. Siksi nouse, ja mene ylös Jerusalemiin, ja kun tulet portille, jota kutsutaan kultaiseksi koska se on päällystetty kullalla, siellä, merkiksi, tapaatsiaviomiehesi, jonka turvallisuudesta olet ollut huolissasi. Ja kun tämä on niin tapahtunut, tiedä, että se minkä ilmoitin, epäilemättä täyttyy.

Luku 5.

Siksi, kuten enkeli oli käsenyt, molemmat lähtivät paikoiltaan, menivät Jerusalemiin, ja kun he tulivat enkelin profetian osoittamaan paikkaan,

he tapasivat siellä toisensa. Sitten, iloiten toistensa näkemisestä, ja luvatus jälkeläisen varmuudesta, he kiittivät Herraa joka korottaa monet. Ja niin, palvottuaan Herraa, he palasivat kotiinsa, ja odottivat varmuudella ja ilolla taivaallista lupautusta. Ja Anna tuli raskaaksi, ja synnytti tyttären. Ja kuten enkeli oli käskennyt, he antoivat hänelle nimen Maria.

Luku 6.

Ja kun kolme vuotta oli kulunut, ja hänen vieroittamisensa aika oli täytynyt, he toivat neitsyen Herran temppeliin uhrien kanssa. Temppelin ympärillä oli, kuten 15 psalmia, 15 porrasta ylöspäin; sillä temppeli oli rakennettu vuorelle, ja alttari joka oli ulkona, olisi ollut muuten tavoittamattomissa. Yhdelle näistä hänen vanhempansa asettivat pienen tytön, siunatun neitsyt Marian. Ja kun he olivat riisumassa matkavaatetustaan, ja pukemassa ylleen, kuten oli tapana, vaatteita jotka olivat siistimpiä ja puhtaampia, Herran neitsyt kiipesi ylös kaikki portaat, yksi toisensa jälkeen, ilman kenenkään apua hänen kuljettamisessaan tai nostamisessaan, sillä tavalla, että näytti kuin hän olisi jo saavuttanut täyden iän. Näin Herra näytti neitsyensä lapsuudessa suuren asian, ja tämän ihmeen avulla hän ilmoitti, kuinka suuri Maria tulisi olemaan. Sitten kun he olivat uhranneet sen, mitä laissa on säädetty, ja heidän rukouksensa oli tullut täydelliseksi, he jättivät neitsyen temppeliin kasvamaan muiden neitsyiden kanssa, ja itse he palasivat kotiinsa.

Luku 7.

Mutta Herran neitsyt kehittyi iässä ja taidoissa, ja vaikka, kuten psalmissa kerrotaan, hänen vanhempansa olivat jättäneet hänet, Herra korotti hänet. Joka päivä hänen luonaan vieraili enkeleitä ja joka päivä hän nautti taivaallisesta näystä, joka piti kaiken pahuuden poissa hänestä, ja kasvat- ti häntä hyvyteen. Ja niin hän saavutti 14. vuotensa eivätkä ainoastaan syntiset olleet kyvyttömiä moittimaan häntä mistään, vaan myös kaikki hyvät, jotka tiesivät hänen elämänsä ja elintapansa, pitivät häntä ihailun

arvoisena. Sitten ylipappi ilmoitti julkisesti, että neitsyet jotka olvat julkisesti asettuneet temppeliin ja saavuttaneet tämän iän, heidän tulee palata kotiin ja mennä naimisiin kuten oli kansan tapana. Toiset tottelivat tätä käskyä kirjaimellisesti, mutta Maria yksin vastasi ettei hän voisi tehdä tätä, sanoen että hänen vanhempansa olivat omistaneet hänet Herran palvelukseen ja hän on itse tehnyt neitsyyslupauksen Herralle, jota hän ei rikkoisi koskaan yhdynnällä miehen kanssa. Ja ylipappi oli hyvin hämmentynyt, sillä hän ymmärsi ettei lupausta saa rikkoa, kuten kirjoitus, joka sanoo 'Älä jätä tekemättä sitä, minkä olet luvannut'. Ja hän antoi määräyksen juhli-
sa, jotka olivat alkamassa, että kaikkien Jerusalemin tärkeiden ihmisten tulisi olla paikalla että he voisivat neuvoa, mitä tällaisessa tilanteessa tulisi tehdä. Ja kun kokous alkoi, he päättivät yksimielisesti, että Herra saisi opastaa heitä tässä asiassa. Ja kun he kaikki kumartuivat rukoukseen, ylipappi meni kysymään Jumalalta neuvoa tavalliseen tapaansa. Eikä heidän tarvinnut odottaa kauaa: kaikkien kuullen ääni armoistuimen suunnalta ilmoitti, että kuten Jesajan profetiassa sanotaan, miehen tulee etsiä neitsyelle kihlattu. Selvästi Jesaja sanoo: Iisain kannosta puhkeaa virpi, ja vesa versoo hänen juuristansa. Ja hänen päällänsä lepää Herran Henki, viisau-
den ja ymmärryksen henki, neuvon ja voiman henki, tiedon ja Herran pelon henki. {Lainasin tämän kuten se on kirjoitettu 1933 käännöksessä, tarkemmin käännettynä sanamuodot olisivat poikenneet jonkin verran...} Tämän profetian mukaan hän julisti että kaikki Daavidin jälkeläiset, jotka olivat naimattomia, heidän tulee tuoda virpiä alttarille, ja se, jonka oksa tuottaa kukan, ja jonka ylle Herran Henki laskeutuu kyyhkysen muodossa, hän olkoon neitsyelle kihlattu.

Luku 8.

Jäljelle jääneiden joukossa oli Joosef, Daavidin jälkeläinen, mies suuressa iässä: ja kun kaikki toivat virpensä sinne kuten oli määrätty, hän yksin piteli omaansa. Sitten kun mitään taivaallista ääntä ei ilmestynyt, ylipappi ajatteli, että on välttämätöntä kysyä Jumalalta toisen kerran; ja Hän vastasi,

että noista, jotka oli valittu, vain se, jolle neitsyt tulee kihlata, ei ole tuonut {alttarille} virpeään. Siten Joosef valittiin. Sillä kun hän toi virpensä, kyyhkynen laskeutui taivaalta; ja asettui sen ylle, ja kaikille tuli selväksi, että hän on se mies, jolle neitsyt tulisi kihlata. Sitten kun tavan mukaiset kihlaussere-
moniat oli käyty läpi, hän palasi Beethleheemiin laittakseen talonsa kuntoon, ja valmistellakseen naimisiinmenoon liittyviä asioita. Mutta Maria, Herran neitsyt, seitsemän ikäisensä neitsyen kanssa, jotka oli luovutettu samaan aikaan, ja jotka pappi oli hänelle antanut, palasi vanhempiensa taloon Galileaan.

Luku 9.

Ja niinä päivinä, hänen {Maria} tullessaan ensimmäistä kertaa Galileaan, Jumala lähetti hänen luokseen enkeli Gabrielin, ilmoittamaan hänelle Herran hedelmöittymisen, ja selittämään hänelle hedelmöittymisen tavan ja säännön. Hän täytti kammion, jossa Maria oli, suurella valolla, ja kunnioit-
tavimmin tervehti häntä, hän sanoi: Tervehdys, Maria! Oi neitsyt Herran korkeassa suosiossa, neitsyt täynnä kunniaa, Herra on kanssasi, siunattu olet sinä yli kaikkien naisten, siunattu yli kaikkien miesten. Ja neitsyt, joka oli hyvin tottunut enkelten kavoihin, eikä säikähtänyt taivaallista valoa, eikä kauhistunut enkelin näkemisestä, vaan ainoastaan hämmentyi hänen sanoistaan; ja hän alkoi miettiä miksi häntä tervehdittiin näin epätaval-
lisella tavalla, ja mitä se voisi tarkoittaa, ja minkälainen loppu sillä voisi olla. Ja enkeli otti hänen ajatuksensa ja sanoi: Älä pelkää, Maria, sillä jos jotain on vastoin siveyttäsi, kaikki on kätkeyty tähän tervehdykseen. Sillä valitsemalla puhtauden olet saanut Herran suosion; ja siksi sinä, neitsyt, tulet hedelmöittymään ilman syntiä, ja tulet synnyttämään pojan. Hän tulee olemaan suuri, koska Hän tulee hallitsemaan merestä mereen ja joes-
ta maailman loppuihin saakka; ja Häntä tullaan kutsumaan Korkeimman Pojaksi, hän joka on syntynyt maassa nöyryytyksessä, hallitsee taivaassa korotettuna; ja Herra Jumala antaa Hänelle isänsä Daavidin valtaistuimen, ja Hän hallitsee Jaakobin huonetta ikuisesti, eikä Hänen valtakunnallaan

ole loppua; sillä niin paljon kuin Hän on kuningasten Kuningas ja herrain Herra, Hänen valtaistuimensa on iankaikkisesta iankaikkiseen.

Neitsyt ei epäillyt näitä enkelin sanoja; mutta toivoessaan tietävänsä sen tavan, hän vastasi: Kuinka tämä tulee tapahtumaan? Sillä, kuten olen luvannut, en tiedä miehestä, kuinka voisin synnyttää ilman miehen siementä? Tähän enkeli vastasi: Älä luule, Maria, että hedelmöittyisit ihmisten tavalla; sillä Pyhä Henki tulee yles, ja Korkeimman voima varjostaa sinut, ilman mitään intohimon kuumuutta, ja siksi se, joka sinusta syntyy, tulee yksin olemaan pyhä, koska se yksin on hedelmöittynyt ja syntynyt ilman syntiä, häntä tullaan kutsumaan Jumalan Pojaksi. Sitten Maria ojensi kätensä ja nosti silmänsä taivaaseen ja sanoi: Katso Herran neitsyttä, sillä en ole naisen arvoinen, tulkoon se minulle sanasi mukaan.

Luku 10.

Joosef tuli Juudeasta Galileaan aikomuksenaan naida neitsyt, joka oli kihlattu hänelle; sillä oli jo valmiiksi kulunut kolme kuukautta, ja neljäs kuukausi oli alkamassa siitä, kun heidät oli kihlattu. Siihen aikaan hänen muotonsa todisti, että hän oli raskaana, eikä hän voinut peittää tätä Joosefilta. Heidän kihlauksensa aikana Joosef tutustui häneen ja puhui hänelle ystävällisemmin ja huomasi, että hänelle on tulossa lapsi. Silloin hän alkoi epäillä suuresti ja hämmentyi, sillä hän ei tiennyt mitä olisi parasta tehdä. Sillä, kun hän oli oikeamielinen mies, hän ei halunnut hylätä häntä, eikä halunnut vahingoittaa heidän suhdettaan epäilyksillä haureudesta.

Hän suunnitteli yksityisesti purkavansa kihlauksen ja lähettävänsä hänet salaa pois. Ja kun hän ajatteli näitä asioita, katso, Herran enkeli ilmestyi hänelle unessa sanoen: Joosef, sinä Daavidin poika, älä pelkää; älä epäile neitsyttä mistään haureudesta, äläkä ajattele hänestä mitään pahaa, äläkä pelkää ottaa häntä vaimoksesi: sillä se mitä hän kantaa, ja mikä nyt kiusaa sieluasi, ei ole ihmisen työtä, vaan Pyhän Hengen. Sillä hän yksin kaikkista neitsyistä tulee synnyttämään Jumalan Pojan, ja sinä tulet antamaan

hänelle nimen Jeesus, joka tarkoittaa Pelastajaa; sillä Hän tulee pelastamaan kansansa heidän synneistään. Siksi Joosef, kuten enkeli oli käskenyt, otti neitsyen vaimokseen; kuitenkin hän ei tehnyt muuta kuin piti hänestä huolta ja piti hänet siveydessä. Ja nyt hänen hedelmöittymisensä yhdeksäs kuukausi oli käsillä, kun Joosef otti vaimonsa ja tavarat joita he tarvitsivat, ja he menivät Beetlehemiin, kaupunkiin josta hän oli kotoisin. Ja tapahtui, että kun he olivat siellä, että ne päivät tulivat täyteen, jolloin hänen tulisi synnyttää, ja hän synnytti esikoispoikansa, kuten pyhät evankelistat ovat osoittaneet, meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen, joka elää ja hallitsee Isän ja Pyhän Hengen kanssa aina ja iankaikkisesti.

APOSTOLIT JA EVANKELISTAT

Kirja sisältää varhaiskristillisiä tekstejä Uuden Testamentin tapahtumista. Mukana on apokryfisiä evankeliumitekstejä, apostolien ja Raamatun henkilöiden elämäkertoja ja marttyyrikertomuksia. Julkaisusta löytyvät mm. Marian syntymäevankeliumi, tietoja Johannes Kastajan, Paavalin, Timoteuksen ja Tiituksen elämästä. Lisäksi mukana on lukuisia apostolien marttyyrikertomuksia ja lopun ajan kuvauksia. Kirja päättyy apokryfiseen Johanneksen Ilmestyskirjaan.

Pyhän Maan Kristityt ry on kristillinen avustus- ja lähetysjärjestö, jonka tehtävänä on auttaa kristittyjä Israelissa, Pyhällä Maalla ja Lähi-Idässä sekä kaikkialla maailmassa. Tekstit on suomentanut Israel T. Levänen vanhoista tekstikokoelmista. Kirja sopii hyvin uskonnonopetuksen ja kristinuskon kirjatusten lähdemateriaaliksi.

Sarjassa ovat aiemmin ilmestyneet:

- Neljä Eenokin kirjaa.
- Riemuvuosien kirja.
- Patriarkat ja Profeetat.

www.holyland.fi

